

بازشناختی از علم اطلاعات و دانش‌شناسی

امیر ریسمانباف

دکتر رحمت‌الله فتاحی

بازشناختی از علم اطلاعات و دانش‌شناسی

امیر ریسمناباف و رحمت‌الله فتاحی

تهران: نشر کتابدار، ۱۳۹۶

۱۵۶ ص. (مجموعه کتابدار: ۳۶۱)

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیفا

۱. کتابداری ۲. اطلاع‌رسانی

۳. سازماندهی اطلاعات

شناسه افزوده: فتاحی، رحمت‌الله، ۱۳۳۰-

رده کنگره: ۱۳۹۶ ۲۰۱۴ ب۹۶، Z۶۵۵/

رده دیویی: ۲۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۴۷۵۲۱۵۷

www.ketabdar.org

info@ketabdar.org

عنوان: بازشناختی از علم اطلاعات و دانش‌شناسی

مولفان: امیر ریسمناباف، دکتر رحمت‌الله فتاحی

مجموعه کتابدار، ۳۶۱ شمارگان، ۱۰ نسخه

نوبت چاپ: ۱، ۳۶۱

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۴۱-۱۸۵-۳

تلفن: ۶۶۴۱۵۵۶۴ / ۶۶۴۱۵۵۶۱

همراه: ۰۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

یادداشتی بر مجموعه بازشناختی از دانش‌شناسی..... ۷

فصل ۱

- سرشت و زمینه علم اطلاعات و دانش‌شناسی..... ۹
- رآمد..... ۹
- دانش‌شناسی: مفهوم و گستره..... ۱۰
- شبیه این همانی دانش‌شناسی و معرفت‌شناسی:..... ۱۷
- شبیه اینی دانش‌شناسی و مدیریت دانش..... ۲۳
- دانش‌شناسی: دانش‌ورزی؟..... ۲۸
- سرشت دانش‌شناسی یک تعریف پیشنهادی..... ۳۰
- جراحی ترکیب علم اطلاعات و دانش‌شناسی..... ۳۲
- چشم انداز تغییر نام رشته..... ۴۸
- فرجام سخن..... ۵۴

فصل ۲

- بازتعریف علم اطلاعات: از «علم اطلاعات» به «دانش‌شناسی»..... ۵۹
- نگاهی کلی به موضوع..... ۵۹
- معنای دانش..... ۶۴
- انواع دانش..... ۶۴
- دانش ذهنی در برابر دانش عینی..... ۶۵
- عوالم کارل پوپر..... ۶۷
- جایگاه هستی‌شناسانه دانش..... ۶۸
- دانش جهان‌شمول..... ۶۸
- رویکردهای مکمل..... ۶۹
- نمادها در برابر معنی..... ۷۱
- داده، اطلاعات و دانش..... ۷۱
- فلمر و ذهنی..... ۷۴
- فلمر و جهان‌شمول..... ۷۷
- علم اطلاعات..... ۷۹

۸۵	دانش‌شناسی.....
۸۷	نتیجه‌گیری.....
۸۹	منابع.....

فصل ۳

واکاوی نظری در قلمرو علم اطلاعات و دانش‌شناسی: بین‌رشته‌ای بودن یا

۹۳	چندرشته‌ای بودن.....
۹۳	درآمد: سه چهره متفاوت از علم.....
۹۷	ریشه‌های پیدایش مطالعات تلفیقی.....
۱۰۶	مدرسه‌ای، بین‌رشته‌ای، فرارشته‌ای: تعاریف و مفاهیم.....
	هویت علم اطلاعات و دانش‌شناسی در متون: بی‌مبالاتی نظری در متون و ضرورت
۱۱۳	برداشتن به آن.....
۱۱۵	بررسی متون.....
۱۲۴	نقد پیش‌زمینه‌های بر فراشته‌ای بودن علم اطلاعات و دانش‌شناسی.....
۱۲۹	نقد آراء طرفداران پندار بین‌رشته‌ای بودن علم اطلاعات و دانش‌شناسی.....
	نگاهی دیگر به جنبه‌های بین‌رشته‌ای علم اطلاعات و دانش‌شناسی: ماهیت یا
۱۳۳	گرایش؟.....
۱۳۵	زمینه‌های پدیداری و رواج پندار بین‌رشته‌ای بین علم اطلاعات و دانش‌شناسی.....
۱۴۰	علم اطلاعات و دانش‌شناسی: یک چندرشته‌ای در حال تکوین.....
۱۴۳	نگاهی دوباره به اهمیت موضوع: بازی با واژگان و خوشنویسی واقعی؟.....
	فرجام سخن: مقبولیت گرایش بین‌رشته‌ای در علم اطلاعات و دانش‌شناسی: آری یا
۱۴۶	خیر؟.....
۱۵۰	فهرست منابع.....

یادداشتی از ناشر دربارهٔ این مجموعه

مجموعه ۵ جلدی "بازشناختی از دانش‌شناسی" بازچاپ کتابی است که در سال ۱۳۹۵، یعنی از "بازشناختی از دانش‌شناسی: جستارهایی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی" از همین نویسندگان در یک جلد منتشر شده بود. تنها تفاوت این است که یک کتاب ۵۳۲ صفحه‌ای وزیری به ۵ تا کتاب رقی تبدیل شد و نام هر بخش نیز با همان اساس به نام کتاب اختصاص یافت:

کتاب اول: بازشناختی از علم اطلاعات و دانش‌شناسی

کتاب دوم: بازشناختی از تعامل انسان و اطلاعات

کتاب سوم: بازشناختی از مجموعه‌ها و خدمات اطلاعات

کتاب چهارم: بازشناختی از سازماندهی اطلاعات و دانش

کتاب پنجم: بازشناختی از کارکرد اجتماعی نهادهای حرفه

هدف ناشر از بازچاپ کتاب به این شکل تازه این است که هم محتوای کتاب بیشتر و بهتر دیده شود و هم هزینه دسترسی علاقمندان به بخش‌های مورد نظر کمتر شود. در نگارش مطالب کتاب اصلی نیز تلاش شده بود تا استقلال نسبی بخش‌ها حفظ شود. همین راهبرد نویسندگان به ناشر اجازه داد تا با خیال راحت‌تر و نگرانی کمتر، مطالب کتاب را به این شکل بسته‌بندی و عرضه کند.

به این نکته هم باید اشاره شود که هر بخش این کتاب، علاقمندان خاص خود را دارد؛ چه دانشجویان و محققان و متخصصان این حوزه و چه مدرسان و حتی دانشجویان و محققانی از حوزه‌های دیگر. از میان این گروه‌ها شاید نیاز خاص مدرسان و دانشجویان بیش از همه ناشر را مجاب کرد تا انتشار مستقل آنها را به نویسندگان پیشنهاد کند. البته انتشار و ویرایش یک جلدی نیز به همان شکل در دستور کار ناشر و نویسندگان آن خواهد بود.

انتشار مستقل این مجموعه سبب می‌شود تا احتمالاً ویرایش جداگانه آنها توسط نویسندگان تسهیل شود؛ و بازخوردهای خوانندگان نیز تخصصی‌تر و بیشتر گردد. این دو راهبرد در کنار هم سبب می‌شود تا کمبود وقت، بهانه‌ای برای مطالبه انتقادی خوانندگان نشود و احیاناً نویسندگان و ویراستاران نیز فرصت کافی برای بازنگری و ویرایش هر بخش داشته باشند - که این روزها همه اینها حکم کمیاب دارند.

علاقمندان می‌توانند مطالب حکم‌لی دربارهٔ کل اثر و چند و چون نگارش آن را در مقدمهٔ نسبتاً مفصل کتاب بدان بخوانند.

حمید محسنی